
Публикуван на: 26-09-2006

Източник: [Портал Европа](#)

Окончателният мониторингов доклад на Европейската Комисия се фокусира върху промените, осъществени от май месец насам особено в проблемните области. За България това са - правосъдна система, борба с корупцията, полицейско сътрудничество и борба с организираната престъпност, прането на пари, разплащателната агенция, лудата крава и финансовия контрол.

Има известен напредък в правосъдната система. Необходими са по-нататъшни усилия за реформиране на Висшия Съдебен съвет по отношение на отчетността и способността му да управлява съдебната система. Има трудности по въвеждането на наказателния кодекс. ГПК и закона за съдебната система не са приети, необходимо е приемането на поправка в Конституцията, която да премахне възможността за съмнение в независимостта на съдебната власт. Трябва да бъде въведена и отчетност на съдебната система. Състава и функционирането на Висшият Съдебен Съвет също дават повод за притеснения.

Според ЕК проблем представлява факта, че членовете на ВСС продължават да водят и другите си професионални занимания, което им пречи да се посветят изцяло на работата си в съвета. Взимането на решения за дисциплинарни мерки често става много бавно. Освен това няма правни мерки за отстраняването на магистрати, които са обект на вътрешни дисциплинарни разследвания. За сега механизмът за наблюдение в новия наказателен кодекс е доста неефективен. Магистратите, особено на местно ниво, трябва да познават и използват по-добре механизма. Най-големите проблеми с прилагането на новият НК идват от усложнените процедури, нереалистичните крайни срокове за разследванията на тежки престъпления и ограниченията пред полицейските служители, които свидетелстват в съда.

Има голямо забавяне в приемането на новия Граждански процесуален кодекс. Новият закон за частните агенти не подобрява съществено изпълнението на съдебните решения. Отделите за борба с корупцията към ВСС и Прокуратурата се нуждаят от усилване и предпазване от неправомерно влияние. Като цяло се отчита постигането на известен напредък от май, въпреки това редица важни проблеми се нуждаят от допълнително подобряване.

По отношение на борбата с корупцията все още има малко примери на разследване и осъждане на корупция на високите нива. Корупцията остава проблем. Публичната администрация, митническите и данъчни служби, местната администрация са особено податливи на този феномен. Секретариатът към Комисията за борба с корупцията все още не действа с пълна сила. Координацията на стратегията за борба с корупцията остава недовършена, а структурите, които участват в нея са твърде разпръснати.

Мерките, насърчаващи подаването на сигнали, все още са неадекватни. Инспекторатите в администрацията не са достатъчно независими и се нуждаят от усилване.

Анонимността на подаваните сигнали също не винаги се осигурява. Има особена нужда от подобряване на борбата с корупцията в граничните пунктове. Нужно е провеждането на кампании за осведомяване на хората, които често минават през граничните пунктове.

Ефективното прилагане на законодателството срещу прането на пари остава доста ограничено.

Липсват осезаеми резултати в налагането на законодателството и във воденето на дела. Трябва да бъдат проведени кампании за увеличаване на осведомеността на групите, изложени на риск.

Ефективността на борбата с прането на пари продължава да бъде сериозно ограничавана от корупцията и организираната престъпност.

Организирана престъпност - трябва да се установи статистика, на която може да се вярва. Все още няма ефективно сътрудничество между службите, които се занимават с организираната престъпност. Няма система за конфискация на имуществото на престъпниците. Нужно е увеличаването на броя на специализираните полицейски служители, извършващи разследвания, полицейските следователи освен това се нуждаят от допълнително обучение. Рядко поръчките убийства завършват с успешни разследвания и процеси. Незаконните оръжия продължават да представляват проблем. Остава нисък броя на успешните дела при случаи на трафик на хора и наркотици, пране на пари и подправянето на пари и документи.

Осъществен е напредък по отношение на изграждане на Интегрираната администрация и системен контрол. Сроковете за започване на работа обаче са много кратки и съществува голяма опасност тя да не функционира добре при присъединяването. Необходими са допълнителни усилия за функционирането ѝ.

По отношение на лудата крава има напредък, но България трябва да осигури правилното прилагане на мерките. Съоръженията за унищожаване на умрели животни и отпадни животински продукти са достатъчни, но се намират твърде близо едно до друго в североизточната част на страната.

Построяването на трети екарисаж се очаква да реши този проблем. България се нуждае от подобряване на всички аспекти на налагането на решенията и от провеждането на систематични проверки на всички нива, включително въвеждането на система от контролни точки за опасностите за здравето (Health Hazard Critical Control Point).

Финансов контрол - има напредък по отношение на системата ЕДИС, но трябва да бъде засилен капацитета за усвояване на Структурните фондове. Завършването на акредитирането по ИСПА ЕДИС няма да бъде завършено в поне от един от случаите. Акредитирането по ФАР се нуждае от допълнителни усилия за да бъде завършено в срок.

В борбата с трафика на хора е постигнат напредък, но България продължава да бъде транзитна и начална страна за трафик. Износът на новородени, включително и изпращането на бременни жени в чужбина, които раждат там, не е спряно. България все още не е подписала Конвенцията на Съвета на Европа за борба с трафика на хора. Провеждането на програма за защита на свидетели също е ограничено.

Отбелязан е напредък в областта на защита на децата. Въпреки това в много институции условията за живот и санитарните условия остават на много ниско ниво. Подобен ограничен напредък е постигнат и в грижата за хората с умствени и физически увреждания. Необходими са съществени усилия за подобряването на условията за живот в институциите. Настоящите проекти и приоритети не посрещат в достатъчна степен нуждите на хората в институциите.

България е отбелязала известен прогрес в защитата и интеграцията на малцинствата. Въпреки това съществуват множество проблеми особено по отношение на ромите.

Необходимо е разширяването на мерките за задържане на децата в училищата, като трябва да бъде обхванато и по-високото образование. Здравният статус на ромското население е нисък и често избухват болести, породени от бедност или липса на хигиенни условия. Много роми продължават да имат ограничен достъп до здравни услуги.

Правителственият подход към нерегистрираните поселения на роми води до напрежение.

Принудителното опразване на тези поселения води до допълнително увеличаване на напрежението. Необходими са допълнителни усилия за борба с всички форми на нетолерантност.

Това са областите, които са изрично подчертани в мониторинговия доклад от май 2006. По отношение на областите, които са споменати тогава, значителен напредък е осъществен в много части от главите земеделие, рибарство, защита на здравето и на потребителите, социална политика и заетост.

Необходими са по-нататъшни усилия в области като социалното включване, социалния диалог, антидискриминацията и общественото здраве, застраховките гражданска отговорност, ядрената безопасност, околна среда, финансов мениджмънт и контрол на бъдещите структурни фондове, както и заболяванията по животните.

България е осъществила по-нататъшен напредък по отношение на макроикономическата стабилност и икономическите реформи. Това ще ѝ позволи да се справи с конкурентния натиск.

Най-общо, има известен напредък в следните области: трафик на хора, защита на децата, защита и интеграция на малцинствата. Ограничен напредък има в областите условия за задържаните, отношение към хората с увреждания и лечението(условията) на хора с умствени увреждания, broadcasting. Необходими са по-нататъшни усилия. България трябва да осигури стабилността на реформата на публичната администрация.

При по-нататъшния мониторинг ще има инструменти специално за България и Румъния. Те се състоят в предпазни клаузи, промени в сумите от структурните фондове, мерки по отношение на политиката на конкуренция, както и процедури при нарушение.

По отношение на някои аспекти от правата на човека, Мониторинговия център по расизъм и ксенофобия ще продължи мониторинга на двете страни за борба с расизма и дискриминацията, както и за подкрепа на позитивната интеграция на малцинствата.

Може да бъде въведена предпазна клауза по отношение на структурните фондове, включително и финансови корекции.

Области, в които е необходим допълнителен напредък:

Глава 3: Свободно предоставяне на услуги

България отбелязва добър напредък в областите на банкирането, инвестиционните услуги и капиталовите пазари, както и в областта на информационното общество.

Допълнителни усилия следва да се положат в следващите месеци в застраховането и защитата на личните данни. Все още е необходимо значително по-нататъшно привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС (acquis) в областта за защита на личните данни.

Административният капацитет на Комисията за защита на личните данни е все още слаб.

Глава 4: Свободно движение на капитали

При мерките срещу изпирането на пари в законодателството е постигнат напредък, но следва България да докаже, че постига реални резултати в преследването и предотвратяването на

изпирането на пари.

Глава 5: Дружествено право

Престъпленията, свързани с правата върху интелектуалната и индустриалната собственост, продължават да представляват заплаха и истинско предизвикателство. Понастоящем, България следва да превърне плановете в допълнителни действия и да постигне по-конкретни и осезаеми резултати. Изискват се по-близко сътрудничество, по-висока осведоменост, допълнително назначаване на персонал в критични места в страната и засилено обучение. Комуникацията между институциите и организациите носители на авторски права трябва да бъде доразвита.

Глава 7: Земеделие

България трябва да продължи да финансира и създава инфраструктура в областта на системите за ветеринарно-санитарен контрол на вътрешния пазар (създаването на дългосрочни ветеринарни гранични инспекционни пунктове), търговия с живи животни и животински продукти, търговски механизми и хуманното отношение към животните, и приключване на работата по ветеринарното обществено здраве чрез модернизиране на стопанствата.

При контрола на болестите на животните следва да се докаже, че в България няма класическа чума при свинете.

Трябва да се положат допълнително усилия в областта на млекопреработването.

Глава 9. Транспортна политика

В областта на въздушния транспорт при направените съвместните проверки са установени значителни пропуски в административния капацитет на Българската гражданска авиация при осигуряването на необходимата безопасност.

Съгласно правилата на ЕС за въздушна безопасност България следва спешно да представи поправен план за действие и да го изпълни в тясно сътрудничество с Европейската агенция за авиационна безопасност (ЕААБ). След което ЕААБ ще извърши нова проверка.

Глава 10: Данъчна политика

В областта на ДДС и прякото данъчно облагане е постигнат незначителен напредък. В тази област се изискват особени усилия по отношение на законодателството и прилагането на новите закони.

Глава 13: Социална политика и заетост

Достиженията на правото на ЕС (acquis) относно кръвта и кръвните съставки и тъкани и клетки остава да бъдат изцяло транспонирани, по-специално по отношение на стандартите за качество и безопасност на човешката кръв и кръвните съставки, изискванията за проследяемост и съобщаването на сериозни реакции и случаи, както и общностните стандарти и спецификации относно системата за качество за центровете за трансфузионна хематология. Очаква се също така допълнително привеждане в съответствие на Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки. Необходимо е допълнително укрепване на системата за наблюдение на заразените болести и продължаване на инвестициите в лабораторния капацитет и компютърното оборудване.

Необходимо е допълнително засилване на двустранния социален диалог и гарантиране на коректното участие на социалните партньори в тристранните структури. По отношение на социалното включване следва значително да се подобри достъпът до качествени здравни услуги и образование, както и деинституционализацията, благополучието на децата и интеграцията на

уязвимите групи на пазара на труда. Продължават да бъдат наложителни структурните подобрения в положението на ромското малцинство. По отношение на антидискриминацията е необходимо увеличаване на административния капацитет на Комисията за защита от дискриминация с цел осигуряване на надлежното прилагане на достиженията на правото на ЕС (acquis) в социалната политика

Глава 14 : Енергетика

България трябва да положи допълнителни усилия , за да гарантира окончателното демонтиране на блокове 1 и 2 на АЕЦ Козлодуй.

Все още не са предприети конкретни оперативни и административни действия, за да се осигури окончателното затваряне на блокове 3 и 4. и да се гарантира тяхното извеждане от експлоатация. Осъществен е ограничен напредък в конкурентността и вътрешния енергиен пазар. Необходими са усилия и бързи действия с цел да се завърши отварянето на пазара на електроенергия и газ преди присъединяването.

Глава 15 : Индустриална политика

Наблюдава се прогрес в областта на приватизация и реструктуриране в България.

Недостатъчен напредък има в реструктурирането на стоманодобивната промишленост. България помоли за удължаване на периода на реструктуриране до 2008 година,

Глава 19 : Телекомуникации и информационни технологии

Подготовката за въвеждането на достиженията на правото на ЕС (acquis) от 2002 г. е в начален стадий.

Налагането на подходящи регулиращи мерки върху цените на мобилните услуги и прилагане на ефективна разплащателна система още не е започнало.

Укрепването на административния капацитет на Комисията за регулиране на съобщенията е необходимо да бъде завършено.

Глава 21: Регионална политика и координация на структурните инструменти

Необходим е по-голям напредък в създаването на поток от проекти (pipeline of projects), готови за изпълнение по Структурните фондове. Има опасност България да няма достатъчно капацитет за усвояване на средствата от Структурните фондове.

По отношение на финансовото управление и контрол и институционалните структури в голяма степен са налице.

Липсва засилена, ефективна координация за подготовка и прилагане на системите за финансово управление и контрол.

Необходими са и усилия, за да се осигури цялостно функциониране на всички нива на системата за контрол относно обществените поръчки.

Глава 22: Околна среда

Координацията, интеграцията и общественото съзнание и участие се нуждаят от допълнително укрепване в области като Комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването (IPPC) и програмата "Натура 2000".

Отделени са финансови средства за създаване на обществено достъпен регистър за Оценка влиянието върху околната среда, но такъв още не е създаден.

Не е обърнато достатъчно внимание на набирането на специално обучен персонал за прилагането на законодателството по управление на отпадъците, по-специално на регионално и местно ниво. Необходимо е допълнително укрепване на административния капацитет при управлението на водите, по-специално на регионално ниво относно човешките ресурси, лабораториите и съоръженията. Изостава сътрудничеството и координацията между различните участващи институции и администрации.

По отношение на промишленото замърсяване и управлението на риска е отбелязан напредък с оглед на издаването на разрешителни на промишлените предприятия.

Транспонирането на законодателството за качество на въздуха изостава. България трябва да положи усилия и да предприеме спешни действия с цел да финализира процеса на транспониране и да осигури въвеждането и прилагането на законодателството.

Глава 24: Сътрудничество в областта на правосъдието и вътрешния ред

По отношение на подготовката на прилагане на достиженията на правото на ЕС (acquis) от Шенген и управлението на бъдещата външна граница на ЕС, се забелязва напредък.

Българските граници все още остават уязвими за трафик на хора и вещи. Необходимо е да се продължи модернизирането на оборудването и обучението на персонала.

В областта на борбата с наркотиците може да се докладва ограничен напредък по отношение на укрепването на административния капацитет на Национално координиращо звено към Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании.

България продължава да е страна със значителна роля в трафика на наркотици.

Глава 28: Финансов контрол

По отношение на защитата на финансовите интереси на ЕС беше отбелязан напредък. Все още са необходими усилия за стабилизирането му. Необходими са действия по отношение на укрепването на административния капацитет и подобряването на координацията от новите работни групи.

Последният мониторингов доклад можете да видите [тук](#). В него все още не са включени заключенията. Очаквайте скоро окончателният текст на доклада.